
RIGSREVISIONEN

Notat til Statsrevisorerne om beretning om kommunernes beskæftigelsesindsats over for kontanthjælpsmodtagere

Marts
2012

revision
revision
revision

Opfølgning i sagen om kommunernes beskæftigelsesindsats over for kontanthjælpsmodtagere (beretning nr. 12/2008)

24. februar 2012

RN A102/12

1. Dette notat følger op på sagen om kommunernes beskæftigelsesindsats over for kontanthjælpsmodtagere, som jeg indledte med en beretning i maj 2009. Notatet handler om Beskæftigelsesministeriets arbejde med at sikre en bedre administration af beskæftigelsesindsatsen over for kontanthjælpsmodtagere i kommunerne, så reglerne på området overholdes.

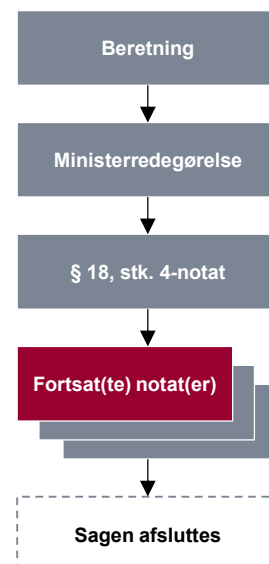
Notatet indeholder følgende konklusion:

Jeg er tilfreds med de initiativer, som Beskæftigelsesministeriet siden 2009 har taget for at sikre, at kommunernes beskæftigelsesindsats over for kontanthjælpsmodtagere følger reglerne på området, og jeg kan konstatere, at udviklingen i forhold til rettidigheden i kommunernes indsats er væsentligt forbedret.

Beskæftigelsesministeriet har tillige taget fornuftige skridt til at imødegå de konstaterede problemer i kommunerne med korrekt hjemtagelse af statsrefusion og administration af sanktionsreglerne i forbindelse med rådighedsvurderinger. Jeg finder det tilfredsstillende, at ministeriet vil følge løsningen på problemerne i kommunerne tæt.

Alt i alt finder jeg således Beskæftigelsesministeriets arbejde for at sikre, at kommunernes beskæftigelsesindsats sker i overensstemmelse med reglerne, tilfredsstillende, og jeg afslutter derfor med dette notat sagen om kommunernes beskæftigelsesindsats over for kontanthjælpsmodtagere.

Det skal bemærkes, at beretningen handlede om, hvorvidt de gældende regler for kommunernes varetagelse af beskæftigelsesindsatsen og Beskæftigelsesministeriets tilsyn med området blev overholdt. Den efterfølgende opfølgning, som dette notat redegør for resultaterne af, har derfor drejet sig om ministeriets arbejde for at imødegå de kritikpunkter, beretningen rejste for så vidt angår regeloverholdelsen i kommunerne. En vurdering af de beskæftigelsesmæssige effekter af indsatsen ligger derimod uden for undersøgelsens område og indgår således ikke i opfølgningen.

Sagsforløb for en større undersøgelse

Du kan læse mere om forløbet og de enkelte step på www.rigsrevisionen.dk

Jeg bygger min konklusion på følgende:

- Beskæftigelsesministeriet har på tilfredsstillende vis taget initiativer for at sikre, at kontanthjælpsmodtagerne får en aktiv indsats til tiden. Ministeriets tal viser, at rettidigheden i afholdelsen af jobsamtaler og tilbud om aktivering til arbejdsmarkedsparate kontanthjælpsmodtagere har forbedret sig væsentligt de sidste 2 år.
- Beskæftigelsesministeriet har fulgt op og reageret på de problemer med at sikre en korrekt hjemtagning af statsrefusion, som ministeriet konstaterede i 23 kommuner i forbindelse med de kommunale revisorers fokusrevision i 2010. Ministeriet vil målrettet følge de kommunale revisorers tilsyn med problemerne på refusionsområdet gennem den årlige gennemgang af revisionsberetninger.
- Folketinget har vedtaget et lovforslag om afskaffelse af de lave ydelser på kontanthjælpsområdet, herunder den 225-timers-regel, som har afløst 300-timers-reglen. Jeg ser derfor ingen grund til videre opfølgning fra min side.
- Beskæftigelsesministeriet vil fortsætte arbejdet med det intensiverede rådigheds-tilsyn for at sikre en korrekt administration af sanktionsreglerne i forbindelse med rådighedsvurderinger.
- Beskæftigelsesministeriet har målrettet og intensiveret visitationstilsynet.
- Beskæftigelsesministeriet har fået bemyndigelse til at fastsætte regler for de kommunale revisorers tilsyn på beskæftigelsesområdet.

I. Baggrund

2. Jeg afgav i maj 2009 en beretning om kommunernes beskæftigelsesindsats over for kontanthjælpsmodtagere.

Udgangspunktet for undersøgelsen var de gældende regler for kommunernes varetagelse af indsatsen og Beskæftigelsesministeriets tilsyn med området, og i beretningen undersøgte Rigsrevisionen, om disse regler blev overholdt. De beskæftigelsesmæssige effekter af reglerne var ikke en del af undersøgelsen. Rigsrevisionen har i anden sammenhæng – i beretning nr. 1/2010 om effekten af aktivering af ikke-arbejdsmarkedsparate kontanthjælpsmodtagere – beskæftiget sig med effekten af beskæftigelsesindsatsen.

3. Beretningen viste, at jobcentrene ikke i tilstrækkelig grad levede op til de gældende lovkrav på beskæftigelsesområdet, og at der var stor forskel på, i hvilken grad jobcentrene opfyldte kravene. Det betød, at mange jobcentre ikke sikrede, at kontanthjælpsmodtagere fik den beskæftigelsesindsats, de havde ret og pligt til, og at nogle kommuner modtog uberettiget statsrefusion. Beretningen viste også, at kommunerne administrerede den såkaldte 300-timers-regel for ægtepar i overensstemmelse med lovkravene. Endelig fandt Rigsrevisionen, at Beskæftigelsesministeriet burde overveje, om ministeriets tilsyn med og generelle opfølgning på kommunernes beskæftigelsesindsats var tilrettelagt på en måde, som tjente til at forbedre indsatsen.

4. Da Statsrevisorerne behandlede beretningen, kritiserede de jobcentrenes beskæftigelsesindsats over for kontanthjælpsmodtagere. De bemærkede desuden, at Beskæftigelsesministeriet mere aktivt burde søge at nyttiggøre de oplysninger, som ministeriet har, om kommuners beskæftigelsesindsats, og at der var behov for at forenkle regelsættet på beskæftigelsesområdet.

5. Som svar på beretningen afgav beskæftigelsesministeren en ministerredegørelse til Statsrevisorerne i september 2009. Heri oplyste ministeren, at Beskæftigelsesministeriet havde igangsat en række initiativer med henblik på at imødegå de udfordringer, som beretningen pegede på.

6. På baggrund af ministerredegørelsen afgav jeg i oktober 2009 et notat i henhold til rigsrevisorlovens § 18, stk. 4, hvori jeg fremlagde mine planer for den videre opfølgning på beretningen. Notatet findes i Endelig betænkning over statsregnskabet for 2008, s. 148-151. I notatet lovede jeg, at jeg ville følge udviklingen på følgende punkter:

- ministerens initiativer med henblik på at sikre, at kontanthjælpsmodtagerne får en aktiv indsats til tiden samt de kommunale revisorers fokusrevision af den aktive beskæftigelsesindsats
- ministerens arbejde med at skaffe bedre information om kommunernes administration af rådighedsvurderinger og med at udvikle ministeriets tilsyn på området
- hvordan ministeren har fulgt kommunernes administration af 300-timers-reglen
- det målrettede og intensiverede visitationstilsyn samt ministerens arbejde med at få en generel bemyndigelse til at fastsætte regler for de kommunale revisorers tilsyn på beskæftigelsesområdet.

Dette notat indeholder min opfølgning på de nævnte punkter.

Hele sagen og dens dokumenter kan følges på www.rigsrevisionen.dk.

II. Resultatet af opfølgningen på beretningen om kommunernes beskæftigelsesindsats over for kontanthjælpsmodtagere

7. I det følgende gennemgår jeg resultatet af min opfølgning. Som led i opfølgningen har Rigsrevisionen afholdt møde med Beskæftigelsesministeriet og gennemgået en række dokumenter, der belyser sagens udvikling, siden beretningen blev afgivet. Endelig har Rigsrevisionen analyseret tal udleveret af Beskæftigelsesministeriet og hentet fra Jobindsats.dk.

Initiativer for at sikre en aktiv indsats til tiden samt fokusrevisionen 2011

8. I beretningen fandt Rigsrevisionen, at jobcentrenes rettidighed var for lav, idet mere end hver 3. kontanthjælpsmodtager ikke fik tilbud om aktivering til tiden. Der var desuden stor forskel på rettidigheden jobcentre imellem.

Med henblik på at sikre, at kontanthjælpsmodtagerne får en aktiv indsats til tiden, iværksatte beskæftigelsesministeren efterfølgende 3 initiativer. De 3 initiativer er beskrevet i Rigsrevisionens notat af 12. oktober 2009 og omfatter følgende:

- taskforce til effektivisering af arbejdsgange
- intensiveret formidling af best practise
- målrettet visitationshensyn (se pkt. 27-32).

Taskforce

9. Beskæftigelsesministeriet har gennemført de såkaldte taskforceprojekter i 26 jobcentre i perioden 2009-2010. Projekterne er gennemført via beskæftigelsesregionerne i de jobcentre, der havde størst problemer med rettidigheden. Taskforcen består af eksterne eksperter, som skal bidrage til at effektivisere jobcentrenes arbejdsgange, når jobcentrene holder job-samtaler og giver aktive beskæftigelsestilbud til de ledige.

Ministeriet oplyser, at det er vurderingen fra beskæftigelsesregionerne, at taskforceinitiativet har været udbytterigt, og at jobcentrene har fået bedre forudsætninger for at yde en rettidig indsats som følge af projekterne. De jobcentre, der har været udvalgt til et taskforceprojekt, har således i gennemsnit forbedret sig mere end de resterende jobcentre. Dette fremgår af tabel 1.

Tabel 1. Andel af kontant- og starthjælpsmodtagere, for hvem jobcentret har iværksat en aktiv indsats til tiden – fordelt på jobcentre, der har været udvalgt til et taskforceprojekt, og jobcentre, der ikke har været udvalgt til et taskforceprojekt (%)

	September 2010	September 2011	Forbedring i procentpoint
Ledige, der har fået <u>jobsamtale</u> til tiden:			
De 26 jobcentre, der har været udvalgt til et taskforceprojekt	78,8	92,5	13,7
De 65 jobcentre, der ikke har været udvalgt til et taskforceprojekt	85,1	92,9	7,8
Ledige, der har fået <u>tilbud om aktivering</u> til tiden:			
De 26 jobcentre, der har været udvalgt til et taskforceprojekt	81,5	84,1	2,6
De 65 jobcentre, der ikke har været udvalgt til et taskforceprojekt	85,8	86,7	0,9

Kilde: Beskæftigelsesministeriet.

Tabel 1 viser, at de 26 jobcentre, der har været udvalgt til et taskforceprojekt, har forøget andelen af ledige, der har fået jobsamtale og tilbud om aktivering til tiden, med henholdsvis 13,7 og 2,6 procentpoint. Til sammenligning har de resterende jobcentre øget andelen med henholdsvis 7,8 og 0,9 procentpoint.

Formidling af best practise

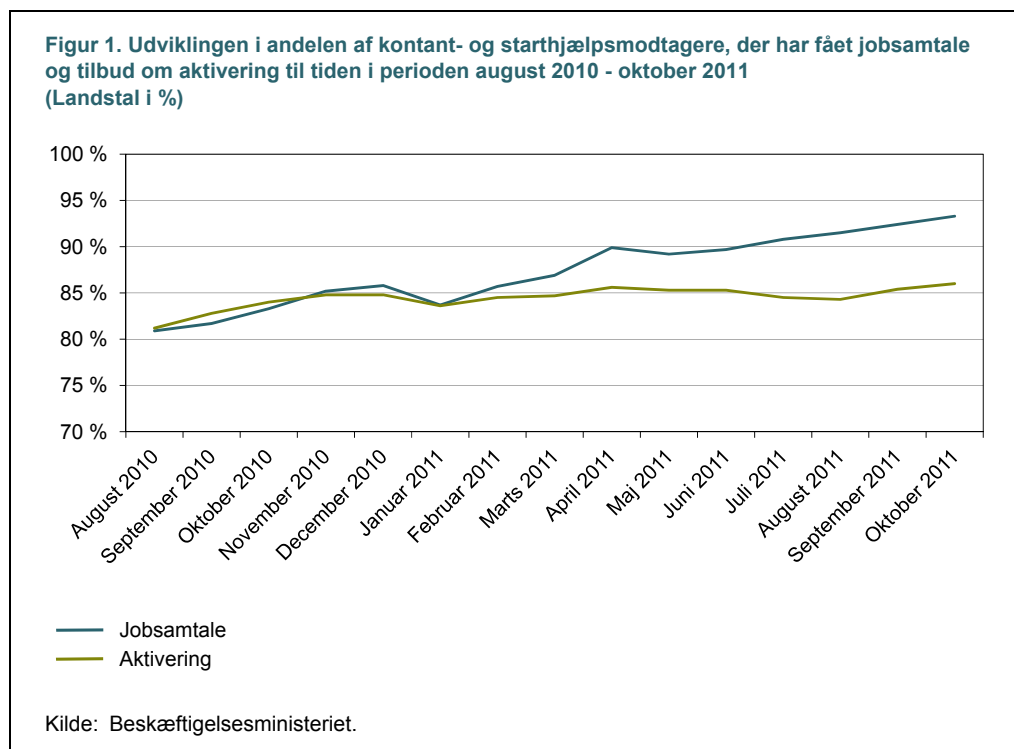
10. Beskæftigelsesministeriet har oplyst, at beskæftigelsesregionerne har arbejdet med at intensivere formidlingen af best practise på tværs af jobcentrene. En stor del af formidlingen er foregået via jobcenternetværk, workshopper og seminarer samt 2 årlige møder mellem jobcenter og beskæftigelsesregion. Beskæftigelsesregionerne har desuden søgt at videreforme erfaringerne fra taskforceprojekterne og har etableret en funktionalitet på deres hjemmesider, som gør det muligt at finde cases med jobcentrenes gode initiativer og erfaringer til inspiration for andre jobcentre.

For yderligere at understøtte en effektiv indsats i jobcentrene og formidlingen af best practise har ministeriet udarbejdet en national videns- og evidensstrategi med henblik på at opsamle, udvikle og formidle viden om effekter af beskæftigelsesindsatsen.

Endelig har ministeriet i februar 2011 implementeret it-værktøjet Effektivindsats.dk, som kan bruges af den enkelte kommune i forbindelse med budgetlægning. Værktøjet skal skabe overblik over sammenhængen mellem indsats og udgifter på beskæftigelsesområdet og synliggøre bl.a. den økonomiske betydning af rettidighed.

11. Tal fra Beskæftigelsesministeriet viser, at der er sket forbedringer i størstedelen af landets 91 jobcentre, når det drejer sig om at give kontanthjælpsmodtagerne de påkrævede jobsamtaler til tiden. Således er andelen af ledige, der har fået en jobsamtale til tiden, steget i 83 ud af 91 jobcentre i perioden september 2010 - september 2011. Når det gælder rettidigheden for tilbud om aktivering til kontanthjælpsmodtagerne, har 52 ud af 91 jobcentre forbedret deres resultat i samme periode.

Generelt er der, siden beretningen blev afgivet, sket en positiv udvikling i jobcentrenes rettidighed. Figur 1 illustrerer udviklingen i perioden august 2010 - oktober 2011.

Som det fremgår af figur 1, er rettidigheden på landsplan forbedret i perioden fra august 2010, hvor 81 % af kontant- og starthjælpsmodtagerne fik både jobsamtale og tilbud om aktivering til tiden, til oktober 2011, hvor henholdsvis 93 % og 86 % fik jobsamtale og tilbud om aktivering til tiden. Til sammenligning viste beretningen, at henholdsvis 80 % og 62 % af kontanthjælpsmodtagerne fik jobsamtale og tilbud om aktivering til tiden i 4. kvartal 2008.

12. Jeg finder Beskæftigelsesministeriets initiativer for at sikre, at kontanthjælpsmodtagerne får en aktiv indsats til tiden, tilfredsstillende og konstaterer, at jobcentrenes rettidighed er væsentligt forbedret.

Fokusrevisionen 2011

13. Hvis en kontanthjælpsmodtager ikke får tilbud om aktivering til tiden, mister kommunen retten til statsrefusion. Rigsrevisionens beretning viste dog, at nogle kommuner hjemtog refusion for perioder, hvor en kontanthjælpsmodtager ikke var rettidigt aktiveret.

Som følge af Rigsrevisionens beretning iværksatte Beskæftigelsesministeriet en fokusrevision af refusionsområdet i regnskaberne for 2010, hvor de kommunale revisorer har foretaget en særlig stikprøvebaseret revision af den aktive beskæftigelsesindsats. Formålet var at afdække, i hvilket omfang kommunerne havde givet tilbud om aktivering til tiden, om det var sket i overensstemmelse med reglerne, og om kommunerne havde konteret og hjemtaget refusion i overensstemmelse med reglerne.

14. Resultaterne af fokusrevisionen forelå i oktober 2011. Fokusrevisionen viste, at 23 ud af landets 98 kommuner systematisk havde begået fejl i konteringen i sager, hvor de ikke havde givet aktive tilbud til tiden.

Beskæftigelsesministeriet har oplyst, at der er givet tilbagemeldinger til alle kommunalbestyrelser og kommunale revisorer om resultatet af fokusrevisionen. De kommuner, der havde fejl i konteringen, er i den forbindelse blevet bedt om at gennemgå – eller skønsmæssigt berigtige – alle sager på området med henblik på at sikre den korrekte hjemtagning af refusion fra staten. Det er ministeriets vurdering, at den refusion, der uretmæssigt er udbetalt som følge af fejlkontering, dækker over et væsentligt beløb.

15. Fokusrevisionen har ifølge Beskæftigelsesministeriet været med til at skabe en øget opmærksomhed på vigtigheden af rettidighed og korrekt kontering i kommunerne. Ministeriet har desuden bedt kommunerne om at indsende handleplaner for, hvordan de vil rette op på problemerne med at kontere korrekt.

Videre vil ministeriet fortsat følge op på kommunernes konteringsproblemer gennem de årlige revisionsberetninger fra de kommunale revisorer. Ministeriet forventer, at de kommunale revisorer i de 23 kommuner, der havde problemer, i deres næste revisionsberetninger vil vurdere, om kommunen har rettet op på problemerne og sikret, at hjemtagelse af statsrefusion fremover vil ske i overensstemmelse med reglerne. Hvis det ikke er tilfældet, vil ministeriet efterspørge en vurdering fra revisorerne.

16. Jeg kan konstatere, at 23 ud af 98 kommuner havde problemer med at sikre en korrekt hjemtagning af statsrefusion i 2010. Dette er ikke tilfredsstillende. Det er dog min opfattelse, at Beskæftigelsesministeriet tager sagen alvorligt og har et fortsat fokus på problemet. Jeg er således tilfreds med ministeriets håndtering af sagen, idet jeg forventer, at ministeriet vil fortsætte en målrettet opfølgning, herunder via de kommunale revisorers tilsyn med området, og reagere på eventuelle fortsatte problemer i kommunerne.

Kommunernes administration af rådighedsvurderinger

17. Statsrevisorerne kritiserede i deres bemærkninger til beretningen, at der var stor forskel i jobcentrenes vurderinger af, om arbejdsmarkedssparate kontanthjælpsmodtagere stod til rådighed for arbejdsmarkedet. Efterfølgende har Beskæftigelsesministeriet arbejdet med at udvikle det kommunale rådighedstilsyn, så det adresserer problemstillingen, og så det undersøger, om nogle kommuner foretager for få rådighedsvurderinger.

Ministeriet oplyser således, at rådighedstilsynet fra og med 2010 vil fokusere på kommuner med dårlige resultater ved sidste tilsyn og kommuner med "afvigende sanktionspraksis", dvs. kommuner, der giver enten meget få eller rigtig mange sanktioner i forhold til antallet af kontanthjælpsmodtagere i kommunen. Derfor har ministeriet til rådighedstilsynet i 2010 udvalgt 27 kommuner, der havde en høj fejlprocent ved sidste tilsyn, og 10 kommuner, der havde få sanktioner i forhold til andre kommuner.

18. Rådighedstilsynet i 2010 viste, at relativt mange af de 37 kommuner, der blev udvalgt til tilsynet, ikke brugte sanktionsreglerne godt nok. Generelt havde kommunerne truffet forkerte afgørelser om rådighed i 27 % af de udvalgte sager. Tallet dækker over en vis spredning kommunerne imellem, idet fejlprocenten varierer mellem 0 % og 73 % i de 37 kommuner.

Rådighedstilsynet viste desuden, at kommuner med få sanktioner begår flere fejl i forhold til sanktionsreglerne end de øvrige kommuner. Nogle kommuner giver således for få sanktioner over for kontanthjælpsmodtagere, der ikke står til rådighed for arbejdsmarkedet, i forhold til, hvad de skulle ifølge reglerne.

Som opfølgning på de konstaterede problemer har Beskæftigelsesministeriet over for de enkelte kommuner fremhævet de områder, hvor de har størst problemer med at følge reglerne.

Rådighedsvurderinger og sanktioner

Jobcentret skal foretage en rådighedsvurdering af den ledige:

- hvis der opstår tvivl om, hvorvidt den ledige står til rådighed for arbejdsmarkedet
- ved såkaldte negative hændelser (fx ved udeblivelse fra aktiveringstilbud)
- hvis den ledige 2 gange har meldt sig syg fra aktiveringstilbud, samtaler mv.

Hvis den ledige ikke opfylder kravene om at stå til rådighed for arbejdsmarkedet, kan rådighedsvurderingen medføre sanktion i form af fx reduktion i kontanthjælpen i en periode.

Rådighedstilsyn

Beskæftigelsesministeriet fører tilsyn med kommunernes rådighedsvurderinger. Tilsynet omfatter kommunernes materielle afgørelser, dvs. om kommunerne har afgjort den enkelte sag korrekt efter reglerne. Hvis en sag er afgjort forkert, og der fejlagtigt er udbetalt hjælp, mister kommunen retten til statsrefusion for udgifterne.

Hvis resultatet af tilsynet har været meget dårligt, er kommunen blevet bedt om at indsende en redegørelse om, hvad kommunen agter at gøre for at rette op på sagsbehandlingen.

Ministeriet fremhæver, at flere kommuner har brugt resultaterne fra tilsynet konstruktivt og forbedret sagsbehandlingen. For at tilskynde kommunerne til aktivt at bruge benchmarking udsender ministeriet én gang årligt en rapport, der samler resultaterne fra rådighedstilsynet og sammenligner kommunernes resultater.

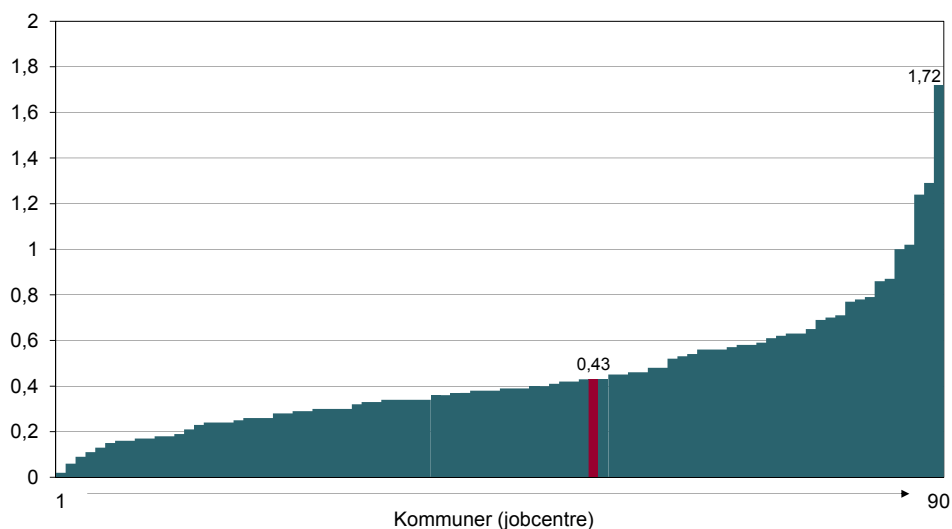
19. Beskæftigelsesministeriet har oplyst, at rådighedstilsynet også i 2011 vil fokusere på kommuner med dårlige resultater fra sidste tilsyn og kommuner, der har et lavt antal sanktioner, for på den måde at bidrage til at sikre en mere konsekvent og korrekt brug af sanktionsreglerne.

Om tilrettelæggelsen af ministeriets tilsynsarbejde – rådighedstilsyn og visitationstilsyn – oplyser ministeriet tillige, at ministeriet i øjeblikket er i færd med at modernisere tilsynsindsatsens fremtidige udformning, herunder hvordan tilsynsindsatsen i højere grad kan gennemføres på baggrund af tilgængelige registerdata og tilrettelægges mere effektivt i forhold til kommunerne.

20. For så vidt angår udviklingen i brugen af sanktioner i kommunerne viser tal fra Jobindsats.dk, at der, siden beretningen blev afgivet, er sket en stigning i antallet af sanktioner i kommunerne. Således er det gennemsnitlige antal rådighedssanktioner pr. ledighedsberørt steget fra 0,26 sanktioner i 4. kvartal 2008 til 0,43 sanktioner i 2. kvartal 2011.

Det gennemsnitlige antal rådighedssanktioner pr. ledighedsberørt på landsplan dækker dog over store forskelle mellem kommunerne. Dette er illustreret i figur 3.

Figur 2. Det gennemsnitlige antal rådighedssanktioner pr. jobklar ledig i 2. kvartal 2011 fordelt på kommuner (jobcentre)
(Antal)

Note: Det gennemsnitlige antal rådighedssanktioner pr. ledighedsberørt er opgjort som det samlede antal af rådighedssanktioner i forhold til det samlede antal bruttoledige kontanthjælpsmodtagere. Den andel, der beregnes, siger altså ikke noget om, hvor stor en andel af de ledige der har modtaget en sanktion, da hver ledig kontanthjælpsmodtager kan have modtaget flere sanktioner i samme periode. Et enkelt af landets 91 jobcentre er ikke med i opgørelsen over antallet af rådighedssanktioner.

Kilde: Jobindsats.dk.

Som det fremgår af figur 3, er der fortsat forskel på kommunernes brug af rådighedssanktioner, idet antallet af rådighedssanktioner pr. ledighedsberørt varierer fra 0 til 1,72 sanktioner.

21. Jeg kan konstatere, at der endnu i 2010 var problemer i nogle kommuner med at anvende sanktionsreglerne korrekt i forbindelse med administrationen af rådighedsvurderingerne, og at der fortsat er stor forskel på, hvor mange rådighedssanktioner de enkelte kommuner foretager.

Jeg finder imidlertid, at Beskæftigelsesministeriet med udviklingen af rådighedstilsynet har taget fornuftige skridt til at imødegå problemerne og tilskynde kommunerne til at føre en mere ensartet administration på området.

Jeg har samtidig noteret mig, at ministeriet med det intensiverede rådighedstilsyn vil fortsætte arbejdet for at sikre en korrekt administration af området i kommunerne fremover, hvilket jeg finder tilfredsstillende.

300-timers-reglen

22. Beretningen viste, at kommunernes administration af 300-timers-reglen for ægtepar på kontanthjælp skete i overensstemmelse med loven. Beskæftigelsesministeren oplyste, at Beskæftigelsesministeriet ville følge administrationen af 300-timers-reglen.

23. Siden beretningen blev afgivet, er 300-timers-reglen blevet ændret til først en 450-timers-regel med ikrafttræden den 1. juli 2009 (men først med virkning fra den 1. juli 2011). Siden blev 450-timers-reglen ændret til en 225-timers-regel som et led i den tidligere regerings ghettostrategi fra 2010. 225-timers-reglen trådte i kraft den 1. juli 2011.

I begge tilfælde blev der inden lovens ikrafttræden udsendt en ny vejledning til kommunerne om, hvordan de skal administrere henholdsvis 450- og 225-timers-reglen, herunder også om, hvordan kommunerne skal varsle borgerne om det ændrede arbejdskrav mv.

24. Ifølge Beskæftigelsesministeriet har i alt 1.150 ledige i en kortere eller længere periode mistet kontanthjælpen på grund af 300-timers-reglen i perioden fra reglen trådte i kraft 1. april 2007 til ultimo august 2011. Fra 1. juli 2011 til 31. august 2011 har yderligere ca. 100 personer mistet kontanthjælpen, efter 225-timers-reglen trådte i kraft.

I 2009 var der 531 ledige, der i kortere eller længere tid mistede kontanthjælpen på grund af 300-timers-reglen. I forhold til 2007 er tallet faldet med ca. 100 personer.

25. Folketinget vedtog den 21. december 2011 et lovforslag om ophævelse af de lave ydelser på kontanthjælpsområdet, herunder også en ophævelse af 225-timers-reglen. 225-timers-reglen er derfor ophævet pr. 1. januar 2012. Ophævelsen begrundes i bemærkningerne til lovforslaget med, at regeringen ikke mener, at det økonomiske incitament, der ligger i de lave ydelser, kan retfærdiggøre den store gruppe af mennesker, der må leve i fattigdom.

26. Jeg kan konstatere, at Folketinget har vedtaget et lovforslag om afskaffelse af de lave ydelser på kontanthjælpsområdet, herunder 225-timers-reglen. Jeg ser derfor ingen grund til videre opfølgning fra min side.

Visitationstilsynet og fastsættelse af regler for kommunale revisorers tilsyn

27. Beretningen viste, at ca. 1/5 af de arbejdsmarkedsparate kontanthjælpsmodtagere ikke rettidigt fik den jobsamtale med jobcentret, som de havde krav på.

Som beskrevet i Rigsrevisionens notat af 12. oktober 2009 har Beskæftigelsesministeriet efterfølgende taget initiativ til at intensivere visitationstilsynet ved at udvælge flere sager og målrette tilsynet mod de kommuner, der har størst problemer med at holde jobsamtaler til tiden.

Visitationstilsyn

Beskæftigelsesministeriet fører tilsyn med, om kommunerne tager de sagsbehandlings-skridt, som de skal, over for de ledige. Tilsynet omfatter sager om ledige, som modtager kontanthjælp eller starthjælp.

Hvis en kommune ikke har taget de korrekte sagsbehandlingsskridt, mister kommunen ret til statsrefusion i den periode, hvor sagsbehandlingsskridtet ikke er taget.

Som nævnt er ministeriet desuden i gang med at modernisere den samlede tilsynsindsats – dvs. både rådighedstilsynet og visitationstilsynet – så tilsynsindsatsen i højere grad kan gennemføres på baggrund af tilgængelige registerdata og tilrettelægges mere effektivt i forhold til kommunerne.

28. Det målrettede og intensiverede visitationstilsyn blev gennemført første gang i 2. kvartal 2009, og det seneste tilsyn vedrører 4. kvartal 2010. For hvert kvartal udtrækker Beskæftigelsesministeriet de kommuner, der havde det dårligste resultat ved tilsynet i det foregående kvartal. Ministeriet har oplyst, at i alt 65 kommuner har været omfattet af visitationstilsyn i perioden 2009-2010. Heraf er 7 kommuner 2 gange blevet udtrukket blandt de dårligste. Størstedelen af de kommuner, der har været udtaget til visitationstilsyn i perioden, har altså forbedret rettidigheden. Samtidig er fejlprocenten blandt de kommuner, der har været udtaget til tilsyn, faldet fra ca. 22 % i 2009 til ca. 16 % i 2010 (2. og 3. kvartal), dog med stor spredning mellem kommunerne.

Ministeriet har oplyst, at der efter indførelsen af det målrettede visitationstilsyn har været en positiv udvikling i kommunernes rettidighed generelt. Andelen af kontanthjælpsmodtagere, der har fået en jobsamtale til tiden, er således steget fra 81 % i august 2010 til 93 % i oktober 2011, jf. figur 1.

29. Jeg finder Beskæftigelsesministeriets arbejde med at udvikle visitationstilsynet tilfredsstillende og konstaterer, at kommunernes rettidighed for så vidt angår jobsamtaler er væsentligt forbedret.

30. Som beskrevet i mit notat fra oktober 2009 besluttede beskæftigelsesministeren efter afgivelsen af Rigsrevisionens beretning at fremsætte et lovforslag med henblik på at sikre en generel bemyndigelse til at fastsætte nærmere retningslinjer for de kommunale revisorers tilsyn på beskæftigelsesområdet. Formålet var at give ministeren mulighed for hurtigt at kunne gennemføre yderligere stramninger via de kommunale revisorer, hvis kommunerne ikke rettede op på konstaterede problemer.

31. I april 2010 vedtog Folketinget et lovforslag, der gav beskæftigelsesministeren generel bemyndigelse til at fastsætte regler for de kommunale revisorers tilsyn på beskæftigelsesområdet. Dermed har ministeren fået større mulighed for at følge op på eventuelle problemer med rettidighed og administration i kommunerne ved at intensivere de kommunale revisorers finansielle tilsyn på beskæftigelsesområdet, fx ved bestemmelser om undersøgelsestema, stikprøvestørrelse, berigtigelse eller i forhold til, hvilke kommuner der skal føres særligt tilsyn med.

32. Jeg har noteret mig, at Beskæftigelsesministeriet har fået bemyndigelse til at fastsætte regler for de kommunale revisorers tilsyn på beskæftigelsesområdet.

III. Næste skridt i sagen

33. Da ovenstående var de eneste udestående punkter i sagen om kommunernes beskæftigelsesindsats over for kontanthjælpsmodtagere, betragter jeg nu sagen som afsluttet.

Henrik Otbo